Gemeente Amsterdam

Advies maatregelen hondenoverlast Volgermeerpolder

Aan 5.1, 2, e
Van 5.1, 2, e
Kopie aan Namen kopiehouders

Datum 1 december 2019

Beste 5.1, 2, e

Hierbij mijn advies over de te nemen maatregelen ter beperking van de hondenoverlast op de Volgermeerpolder.

Achtergrond en aanleiding

De Volgermeerpolder is een voormalige stortplaats van zwaar chemisch afval. Tussen 2004 en 2011 heeft de gemeente dit gebied van ca 100 ha gesaneerd voor een bedrag van ca
€ 100.000.000,-. Onderdeel van het saneringsplan was om het gebied na sanering te bestemmen voor natuur en extensieve recreatie. De natuur ontwikkelt zich goed, met name omdat de waterkwaliteit op de Volgermeerpolder beter is dan in de omgeving. Door het vele water en riet is het gebied zeer geschikt voor water- en rietvogels.
Ook als recreatiegebied is de Volgermeerpolder geslaagd, vooral bij mensen uit de omgeving is het een populair wandelgebied.
Natuur en recreatie komen echter met elkaar in conflict omdat honden vogels verstoren. In 2011 is een balans gezocht waarbij een klein losloopgebied is aangewezen en het meest kwetsbare gebied in het broedseizoen voor honden was verboden. Buiten het broedseizoen en in de rest van het gebied zijn honden toegelaten mits ze zijn aangelijnd. Helaas houden hondeneigenaren zich vaak niet aan deze beperkingen. Honden lopen los en ook in het broedseizoen wordt het kwetsbare gebied honden uitgelaten. Daardoor is het evenwicht tussen natuur en recreatie verstoord en worden de ecologische potenties van het gebied niet waargemaakt en komen vogels niet of nauwelijks tot broeden.
Daarnaast komen er regelmatig klachten van wandelaars die worden lastig gevallen door (loslopende) honden.
De afgelopen jaren is door middel van extra handhaving en toezicht geprobeerd om het probleem aan te pakken, maar daarbij werd geconstateerd dat het niet goed mogelijk is om de problematiek met toezicht goed aan te pakken.
De problematiek speelt al jaren. De volgende factoren lijken van belang te zijn:

- Het losloopgebied is te klein, onaantrekkelijk en weinig zichtbaar. Daardoor biedt de strook voor veel hondeneigenaren geen aantrekkelijke mogelijkheid;
- Hondeneigenaren die worden aangesproken dat ze zich niet aan de regels houden, geven vaak aan dat ze niet wisten dat ze de hond aan de lijn moesten houden of dat het gebied verboden is voor honden in het broedseizoen. Er staan wel borden bij de ingang, maar die worden misschien niet gelezen.
- De verbodsbepaling in het broedseizoen blijkt niet goed te werken. Dat komt omdat vogels ook buiten het broedseizoen verstoord raken door honden , maar ook omdat mensen met honden die nou eenmaal gewend zijn om een bepaalde route te lopen.
- Naleving door hondeneigenaren, het elkaar onderling aanspreken van wandelaars, toezicht en handhaving zijn gebaat bij een duidelijk onderscheid met een goede fysieke scheiding tussen het losloopgebied, het aanlijngebied en het verbodsgebied helpt bij toezicht en handhaving.

Totstandkoming van dit advies

Zowel de stadsecologen, het Burgerkomitee, diverse burgers, de wijkagent en toezichthouders als de voormalige beheerder (afdeling bodem van G&O) hebben aangegeven dat de huidige situatie niet optimaal is en schadelijk is voor de natuur en wandelaars. OP basis van bovengenoemde elementen heeft de specialist hondenbeleid van de directie Ruimte en Duurzaamheid in samenwerking met de coördinator van de afdeling bodem (voormalig beheerder) enkele scenario’s uitgewerkt om de situatie te verbeteren.
Deze scenario’s zijn besproken met het Burgerkomitee, de centrale dorpenraad, de wijkagent, de stadsecoloog, stadswerken als huidig gebiedsbeheerder, en de gebiedsmakelaar. Daarbij zijn de verschillende scenario’s beoordeeld op de volgende aspecten:

- Natuur
- Recreatie wandelaars met honden
- Recreatie wandelaars zonder honden
- Handhaafbaarheid
- Benodigde investeringen

Vervolgens heeft het Burgerkomitee een alternatief scenario ingediend en is heeft ook de stadsecoloog nog een aanvullend advies gegeven met betrekking tot de weidevogels. Dit resulteerde in 7 scenario’s. Ten opzichte van de huidige situatie voorzien alle scenario’s in een forse uitbreiding van het losloopgebied. In op één na alle scenario’s wordt ook de natuur beter beschermd door het beschermde gebied te vergroten en/of door het gebied het hele jaar rond voor honden te verbieden.

Het grootste dilemma is dat een nauwkeurige afstemming van natuur en recreatie ten koste gaat van duidelijkheid/eenduidigheid ten koste gaat. Het zou goed mogelijk zijn om zowel de belangen van de natuur als van de recreanten te dienen als men zich maar aan de regels houdt, maar dat is helaas niet het geval.

Resultaat

Er moet een keuze gemaakt worden in de omvang van het losloopgebied en in de status en omvang van het beschermde gebied.
De Volgermeerpolder wordt in tweeën gedeeld door de ‘centrale watergang’ . Hieronder wordt advies gegeven over de west en over de oostkant

West

Iedereen is het erover eens dat het losloopgebied aan de westkant moet liggen. In dit gebied liggen de meest gebruikte toegangen tot de Volgermeerpolder en ligt ook de parkeerplaats. Ook het huidige losloopgebiedje ligt aan de westkant. In alle varianten wordt het losloopgebied vergroot. Daarbij is alleen de vraag of we het losloopgebied helemaal uitbreiden tot aan de centrale watergang of alleen tot het meest westelijke fietspad. Argumenten voor het grote gebied zijn natuurlijk dat honden meer renruimte hebben, er geen borden of afscheiding hoeven te worden aangebracht en deze situatie duidelijk en makkelijk is voor toezicht. Het nadeel is dat ook het westelijkdeel waardevolle natuur heeft die door de honden verstoord wordt én dat wandelaars en fietsers worden lastig gevallen door loslopende honden.

Het advies is om het losloopgebied door te laten lopen tot het meest westelijke fietspad. Voor het natte gedeelte en het fietspad naast de centrale watergang geldt een aanlijnplicht aangegeven door borden.

We erkennen dat handhaving lastig is, zoals ook nu al blijkt. Maar omdat we wel veel meer ruimte bieden om honden los te laten lopen en we met borden de grenzen kunnen aangeven waardoor mensen ook elkaar kunnen aanspreken hopen we dat het naleefgedrag beter wordt